

Pràcticum

Codi: 44309
Crèdits: 14

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4310486 Formació de Professorat d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat, Formació Professional i Ensenyaments d'Idiomes	OB	0	A

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Ana Maria Margallo Gonzalez
Correu electrònic: AnaMaria.Margallo@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Equip docent

Cristina Escobar Urmeneta
José María Sanahuja Gavalda
Emilee Moore
Neus González Monfort
Oriol Pallarés Monge
Digna Maria Couso Lagaron

Prerequisits

No es contemplen.

Objectius

L'estructura del mòdul és comuna a totes les especialitats, tot i que el coordinador/a de pràctiques de cada especialitat proporcionarà informació sobre les concrecions del mòdul a cada especialitat. La centralitat de les pràctiques al màster fa que els continguts i desenvolupament del mòdul de pràctiques es relacionin tant amb el mòdul comú (Formació psicopedagògica i social) com amb els mòduls específics de cada especialitat.

El treball que l'estudiant realitzarà al llarg del mòdul ha de servir-li per tenir contacte amb la realitat de la professió, i per aquest motiu es desenvolupa, en gran part, en un centre d'educació secundària sota la supervisió d'un mentor o mentora de pràctiques del centre i un/a tutor/a de pràctiques de la universitat.

L'assignació del centre de pràctiques la realitzarà la coordinació de cada especialitat seleccionant els centres formadors, establerts des del Departament. Es prioritzaran els centres que pertanyen al programa de centres formadors i es tindrà en compte l'afinitat dels centres amb les línies de renovació pedagògica impulsades pel màster, tot i que també es mirarà de tenir en compte, quan sigui possible, la procedència geogràfica dels/de les alumnes.

En primer lloc, l'estudiant haurà de conèixer la realitat d'un centre educatiu, les seves funcions, estructura i organització, així com integrar-se en la vida i les activitats del centre de pràctiques en general i de les grups on

imparteix classe el seu mentor o mentora en particular. En segona instància haurà d'integrar-se en un grup classe i realitzar activitats d'intervenció tant amb acompanyament com de manera autònoma. En conjunt, la seva feina, tantes les fases de preparació a la universitat com en la seva estada en un centre de secundària, li ha de permetre posar en pràctica les competències necessàries per al seu desenvolupament professional, amb l'ajuda de la tutora o el tutor de la universitat, de la coordinació de pràctiques del centre i del mentor o mentor de pràctiques del centre.

Competències

- "Concretar el currículum que s'implantarà en un centre docent participant en la planificació col·lectiva del mateix; desenvolupar i aplicar metodologies didàctiques tant grupals com personalitzades, adaptades a la diversitat dels estudiants."
- "Dissenyar i realitzar activitats formals i no formals que contribueixin a fer del centre un lloc de participació i cultura en l'entorn on estigui ubicat; desenvolupar les funcions de tutoria i d'orientació dels estudiants de manera col·laborativa i coordinada; participar en l'avaluació, investigació i innovació dels processos d'ensenyament-aprenentatge."
- Adoptar una actitud i un comportament ètic i actuar d'acord als principis deontològics de la professió.
- Adquirir estratègies per a estimular l'esforç de l'estudiant i promoure la seva capacitat per a aprendre per sí mateix i amb altres, i desenvolupar habilitats de pensament i de decisió que facilitin l'autonomia, la confiança i la iniciativa personals.
- Analitzar críticament el treball personal i utilitzar els recursos per al desenvolupament professional.
- Analitzar i reconèixer les pròpies competències socioemocionals per a desenvolupar aquelles necessàries en el seu desenvolupament i la seva pràctica professional.
- Buscar, obtenir, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la als processos d'ensenyament-aprenentatge en les matèries pròpies de la especialització cursada.
- Comunicar-se de manera efectiva, tant de manera verbal com no verbal.
- Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula, dominar destreses i habilitats socials necessàries per a fomentar l'aprenentatge i la convivència a l'aula, i abordar problemes de disciplina i resolució de conflictes.
- Conèixer la normativa i organització institucional del sistema educatiu i models de millora de la qualitat amb aplicació als centres d'ensenyament.
- Dissenyar i desenvolupar espais d'aprenentatge amb especial atenció a l'equitat, l'educació emocional i en valors, la igualtat de drets i oportunitats entre homes i dones, la formació ciutadana i el respecte dels drets humans que faciliten la vida en societat, la presa de decisions i la construcció d'un futur sostenible.
- Fer un ús eficaç i integrat de les tecnologies de la informació i la comunicació.
- Generar propostes innovadores i competitives en l'activitat professional i en la investigació.
- Informar i assessorar a les famílies sobre el procés d'ensenyament-aprenentatge i sobre la orientació personal, acadèmica i professional dels seus fills.
- Interpretar les diferents necessitats educatives dels alumnes amb la finalitat de proposar les accions educatives més adequades.
- Organitzar un grup d'estudiants per a un bon desenvolupament de les activitats compartides.
- Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament-aprenentatge potenciant processos educatius que facilitin l'adquisició de les competències pròpies dels respectius ensenyaments, atenent al nivell i formació prèvia dels estudiants així com la orientació dels mateixos tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.
- Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit.
- Treballar en i amb equips (del mateix àmbit o interdisciplinaris) i desenvolupar actituds de participació i col·laboració com a membre actiu de la comunitat.

Resultats d'aprenentatge

1. "Dissenyar i realitzar activitats formals i no formals que contribueixin a fer del centre un lloc de participació i cultura en l'entorn on estigui ubicat; desenvolupar les funcions de tutoria i d'orientació dels estudiants de manera col·laborativa i coordinada; participar en l'avaluació, investigació i innovació dels processos d'ensenyament i aprenentatge."
2. Acreditar un bon domini de l'expressió oral i escrita a la pràctica docent.
3. Adoptar una actitud i un comportament ètic i actuar d'acord als principis deontològics de la professió.
4. Adquirir estratègies per a estimular l'esforç de l'estudiant i promoure la seva capacitat per a aprendre per sí mateix i amb altres, i desenvolupar habilitats de pensament i de decisió que faciliten l'autonomia, la confiança i iniciativa personals.
5. Adquirir experiència en la planificació, la docència i l'avaluació de les matèries corresponents a l'especialitat.
6. Analitzar críticament el treball personal i utilitzar els recursos pel desenvolupament professional.
7. Analitzar i reconèixer les pròpies competències socioemocionals per a desenvolupar aquelles necessàries en el seu desenvolupament i la seva pràctica professional.
8. Buscar, obtenir, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la en els processos d'ensenyament-aprenentatge en les matèries pròpies de la especialització cursada.
9. Concretar el currículum que es vagi a implantar en un centre docent participant en la planificació col·lectiva del mateix: desenvolupar i aplicar metodologies didàctiques tant grupals com personalitzades, adaptades a la diversitat dels estudiants.
10. Conèixer la normativa i organització institucional del sistema educatiu i models de millora de la qualitat amb aplicació als centres d'ensenyament.
11. Dissenyar i desenvolupar espais d'aprenentatge amb especial atenció a l'equitat, l'educació emocional i en valors, la igualtat de drets i oportunitats entre homes i dones, la formació ciutadana i el respecte dels drets humans que faciliten la vida en societat, la presa de decisions i la construcció d'un futur sostenible.
12. Dominar les destreses i habilitats socials necessàries per a fomentar un clima que faciliti l'aprenentatge i la convivència.
13. Elaborar propostes basades en l'adquisició de coneixements, destreses i aptituds intel·lectuals i emocionals.
14. Fer un ús eficaç i integrat de les tecnologies de la informació i la comunicació.
15. Informar i assessorar a les famílies al voltant del procés d'ensenyament i aprenentatge i sobre la orientació personal, acadèmica i professional dels seus fills.
16. Organitzar un grup d'estudiants per a un bon desenvolupament de les activitats compartides.
17. Participar en les propostes de millora en els diferents àmbits d'actuació a partir de la reflexió basada en la pràctica.
18. Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
19. Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
20. Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit.
21. Treballar en equips i amb equips (del mateix àmbit o interdisciplinaris) i desenvolupar actituds de participació i col·laboració com a membre actiu de la comunitat.

Continguts

El mòdul s'estructura en els següents blocs:

BLOC 1. Tallers de formació complementària

Tallers Generals: Gestió de conflictes, Perspectiva de gènere, Educació de la veu, Tractament de la diversitat (entre altres possibles temàtiques).

BLOC 2. Pràctiques d'observació en un centre d'Educació Secundària o Escola Oficial d'Idiomes (EOI)

Primera fase de les pràctiques en un centre d'Educació Secundària o EOI que ha de servir per conèixer el centre i el seu entorn, el seu projecte educatiu i les concrecions d'aquest; l'organització general, el funcionament del departament corresponent a l'especialitat, l'anàlisi dels recursos del centre per una educació de qualitat, el treball de la professora tutora o professor tutor de secundària i les diferents intervencions en què el tutor o la tutora actua com a docent. El/la practicant també ha de col·laborar amb la mentora o mentor en la planificació i execució d'activitats a l'aula.

El pràcticum d'observació (Fase II) tindrà una durada de 2 setmanes i 3 dies

BLOC 3. Pràctiques d'intervenció en un centre d'Educació Secundària o Escola Oficial d'Idiomes (EOI)

Segona fase de les pràctiques en un centre d'Educació Secundària o EOI que ha de servir per completar les pràctiques d'observació i analitzar les característiques professionalitzadores del/de la professor/a de secundària. Així mateix, durant aquest període l'estudiant en pràctiques realitzarà actuacions d'intervenció acompanyada, acomodant-se a la planificació ordinària del mentor o mentora, i una intervenció autònoma com a professor/a. Aquesta intervenció haurà de ser dissenyada, implementada i avaluada per l'estudiant sota la supervisió del tutor o la tutora de la universitat i amb el vistiplau de la mentora o mentor del centre.

El treball sobre aquesta segona estada es vincula al mòdul d'especialitat.

El pràcticum d'intervenció (Fase IV) tindrà una durada de 7 setmanes.

Metodologia

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Durant les diferents fases del pràcticum s'establiran activitats dirigides, com ara tallers o seguiment dels documents del portafoli, activitats supervisades, en forma de tutories individuals o col·lectives, i autònomes, on l'alumnat haurà de preparar les activitats a realitzar en els períodes de pràctiques al centre educatiu, els documents del portafoli i el treball de fi de màster.

Durant les dues estades al centre, l'estudiant participarà activament en la preparació i implantació de les activitats requerides pel seu mentor o mentora de centre.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Tallers i seminaris de seguiment del pràcticum. Seguiment dels documents del portafoli. Autoevaluació i coevaluació entre l'estudiant, el tutor del centre i el tutor de la universitat.	61	2,44	7, 8, 10, 11, 13, 16, 17, 21
Tipus: Supervisades			
Tutories presencials (col·lectives, individuals) i pràctiques d'observació i d'actuació en un centre de secundària.	236	9,44	7, 8, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 21

Preparació d'activitats a realitzar en els períodes de pràctiques. Preparació i elaboració del portafoli del pràcticum.	53	2,12	7, 8, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 21
---	----	------	----------------------------------

Avaluació

Per a l'avaluació del pràcticum es tindrà en compte l'assistència i participació en els tallers i en els seminaris de seguiment del pràcticum. Així mateix es valoraran el conjunt d'actuacions en el centre de secundària i el contingut del portafoli. Per aprovar el pràcticum caldrà haver superat cadascuna d'aquestes tres activitats d'avaluació. Això inclou tenir aprovats cadascun dels documents del portafoli.

Participació activa en els seminaris de seguiment del pràcticum i en els tallers.

En les sessions de seminari de seguiment del pràcticum el tutor o la tutora de la universitat orientarà l'estudiant sobre el contingut de cadascun dels documents que formaran el portafoli. S'espera que els estudiants participin activament en les activitats i debats que es plantegin. Es tindrà en compte la seva reflexió sobre el propi procés d'aprenentatge, les presentacions de les observacions realitzades a l'aula i l'intercanvi i discussió de les seves propostes d'activitats didàctiques i de les dels companys.

Portafoli

Durant les diverses fases del pràcticum l'estudiant elaborarà un recull documental o portafoli amb els següents documents:

Doc. 1: Expectatives (5000 caràcters amb espais)

Doc. 2: Planificació docent (disseny d'una intervenció didàctica) (màxim 25000 caràcters amb espais +Annex)

Doc. 3: Actuació docent, valoració personal i propostes de millora (màxim 15000 caràcters amb espais +Annex)

En el cas del document 2 del portafoli (Planificació docent o disseny d'una intervenció didàctica), aquest s'ha de lliurar en una versió adient per a la implementació abans del segon període de pràctiques.

Estada als centres

La mentora o mentor del centre orientarà l'estudiant especialment en la realització de la planificació i l'actuació docent. Per aprovar aquest mòdul cal mostrar una actitud compatible amb la professió educativa. Es valorarà l'escolta activa, el respecte, la participació, la col·laboració amb els docents del centre i amb altres practicants, i la puntualitat. També es tindrà en compte el compromís ètic amb els principis deontològics de la professió.

En cas que en el primer període de pràctiques hi hagués una valoració negativa per part del mentor o mentora de centre, les pràctiques quedaran suspeses i no es podrà accedir al segon període de pràctiques al centre.

A tenir en compte

Atès que la llengua vehicular del màster i de l'ensenyament secundari és el català, les tasques orals i escrites relacionades amb aquest mòdul s'han de presentar en aquesta llengua en les especialitats que no siguin d'altres llengües. En les activitats lliurades per escrit (individuals o en grup) es tindrà en compte la correcció lingüística, la redacció i els aspectes formals de presentació. Així mateix, cal expressar-se oralment amb fluïdesa i correcció i cal mostrar un alt grau de comprensió dels textos acadèmics. Una activitat pot ser no avaluada, retornada o suspesa si el professorat considera que no compleix els requisits esmentats anteriorment.

Sense perjudici que l'estudiant hagi presentat la documentació oportuna a l'oficina de preinscripció, per superar el mòdul de pràctiques els estudiants de les especialitats de llengües primeres i de llengües estrangeres han de demostrar un domini ple de la llengua d'especialització tant en el context acadèmic-universitari, com a l'aula de secundària, batxillerat o EOI. El nivell "domini" equival a un C2.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Estada als centres	25%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 21
Participació activa en els seminaris de pràctiques i en els tallers	25%	0	0	3, 5, 6, 7, 14
Portafoli	50%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21

Bibliografia

La bibliografia serà facilitada pels tutors de pràcticum de cada especialitat.

Programari

No es necessita cap programari especial per cursar aquesta assignatura.